

9

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
 ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
 ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
 ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
 ΑΘΗΝΑΙ (136)

A.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

KAI KAT' ΕΩΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
 ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
28η. 1969 / 10-2-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Έξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κεφαλόπολης) ... *Βιαχαία* (αν)
 (παλαιότερον ονομα: .....), Έπαρχιας *Σαραγέων*
 Νομού ..... *Πρ. Ι. ιαθών* .....
2. Όνοματεπώνυμον τοῦ ἔξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Γεώργιος*
Μονικούρια ..... ἐπάγγελμα ..... *Αἰδαίνας τας* ....
 Ταχυδρομική διεύθυνσις *Βιαχαία - Βασιλίας* ....
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον. .... *5. Ε.Ι.η.* ....
3. Απὸ ποιᾶ πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι :
 α) ονομα καὶ ἐπώνυμον *Ηγιας* .... *Χ.Ο.Υ.Ζ.Ο.Υ.Ρ.Ε.Ζ.Ο.Σ.* ....
Τα.ν. Σπ.ηριόδων ....
 ἡλικία ..... *Τ.ρ.* ... γραμματικαὶ γνώσεις ..... *Αγκοβικοῦ* ....
 τόπος κατοιγωγῆς *Βιαχαία*
- θ) *Γεώργιος Μπουρέζης* *Τ.η. γραμματικοῦ* ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποιαὶ ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζουντο διὰ σπορὰν καὶ ποιαὶ διὰ
 βιοσκήν ποιμνίων ; *γ. Μπνιάτα - Λυκοφαίγονα - Παπιά -*
μπετα - Θλαρούνια - Σουμπάση - Πύργος.
 'Υπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα ; .... *Χ.Ο.Υ.Ρ.Ζ.Ο.Υ. Χ.ωρ. Ζ.ετ.αι.* ....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δῆλ. εἰς τοὺς χωρικούς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους") γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονάς κλπ. ....
Εἰς.. μοναδικήριαν Αγιάς.. Πρ. ιαίδας. (Μετεμφρ.)
- 3) 'Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του ; ....
Νατ. ....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; ..... *ΑΜΦΟΤΟΡΟΥΝΤΑΙ* .....

Εἰς... τὴν... γεωργίαν νομοθετοῦσι αὐτούς. .....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; .....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

Αἱ ὁρέαν επηρεοῦσι τὴν οἰκογένειάν των. .....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπτροι, μισακάτορες, σημισα-
κάτοροι κλπ.) *ΤΟ ΤΑΞΙΔΙΟΝ* Ποία ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ; ...
ὑπάρχοντα τοις μονοεξηγρίαιν. .....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;) *ΤΑΙΣ ΣΑΙΝ ΜΕΡΟΥΙ* .....

4) 'Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἔργαται ; ἐποχικῶς, δηλ. σύμφωνο τῷ θερισμῷ,
τὸ ἀλώνισμα, τὸν πρωγητόν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; 'Απὸ ποὺ
προτίχουντο οὗτοι : ήσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναικες ; ποίαν
ἀμοιβήν ἔλαμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

ΟΧΙ. .....

5) 'Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; 'Εὰν val,
ἀπὸ ποίους τόπους προτίχοντο ; .....

ΟΧΙ. .....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ γέναι τοῦ τόπου ποὺ ἐπήγαιναν δι' ὀνεύρεσιν
ἔργασίας ; .... *ΕΜΕΙΚΟΝ ΕΙΣ ΕΛΛΑΣ ΠΕΡΙΟΝΟΙΑΣ.* .....

ΤΑΙΝ ΜΟΝΟΕΞΗΓΡΙΑΝ. .....

β) 'Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἔργαται *ΟΧΙ* ... ἢ ὡς τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), πρα-
ματευτάδες (ἔμπτοροι) κλπ. ; .....

ΟΧΙ. .....

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκὴν κόπτρον
(βιῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
μιᾶς μετά τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲν κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργώματος; ....

..... Σωὶ μηνὶ μορον., μει. με. γυναικήν
δια' εὐτ. πανέειν. εὐτ. μετανιάσεις....

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
σας; ..... 1955 .....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργι-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... εἰδηρ. αὐτ. ἀρ. ορ. εργ. ν.

..... 1950... Μηκαν.ει. 1960 .....

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. πενόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποια κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
Ποῖος κατεσκεύασε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ απὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ σήριφοι
οὗτα αὐτοῦ; .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΓΓΛΙΩΝ
Ano' ei dyprourgeou Festivas .....

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου
σιδηροῦ ἄροτρου μὲν τάς ἀντιστοίχους δονομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατίθεμένου. ....

1.....	4.....	7.....	10.....
2.....	5.....	8.....	
3.....	6.....	9.....	

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) .....

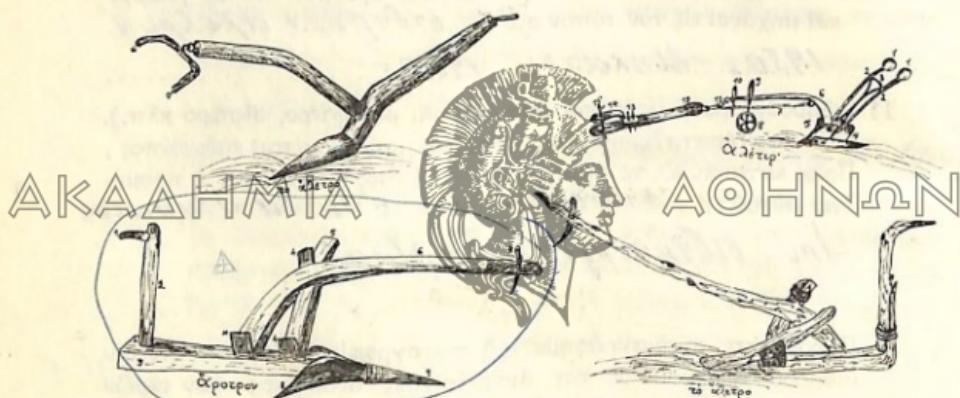
3) Μηχανὴ θερισμοῦ .....

σημέρον

- 4) Μηχανή δεσμάτων τῶν σταχύων (δεματιῶν).....
 5) Μηχανή όλωνισμοῦ *αίπο..19.6D.*

στ'. 1) Τὸ ἔύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιόν ἔύλινον ἄροτρον *ο. μερα. 9.ν. αέρον.*
πο.0.0.0.0.1.0.ν...οι..γ.δ.ο.1..οι..γ.ε.ω.ρ.ρ.ο.ι.

- 2) Ποία ἡτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ἔυλινου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα;

- 3) Ιχνογραφήσατε τὸ ἔύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραβέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>χειρο. τοι. ο.η.</i>	6. <i>ο.ο.θ.α.ρ.!</i>	11.
2. <i>ζικόνεοντρ.</i>	7. <i>δι.α.υ.ρ.δ.</i>	12.
3.	8. <i>ν.ν.!</i>	13.
4. <i>ζι.π.α.θ.η</i>	9. <i>μ.ν.τ.η</i>	14.
5.	10.	15.

(1) Εὰν εἶναι δυνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἄρότρου ἥτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιθάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἡ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἕκαστου.

.Τὸ... ἵδιο... ἐχρησιμοποιεῖτο... δι' οὐρών....
τοιού... τυπου... χωραφιῶν....

- 5) Ποιὸν τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἄρότρου: ΜΟΝΩΣΟΓΟΣ -
ΠΛΑΥΕ... ΙΑΙΜΟΝΩΣΟΓΟΣ -

6) Ἡτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξυλίου ἡ σιδήρου

.ἥτο... μαι... εἰναι... πατεβεναδμενή.
...επι... εξι... τον....

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἄρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάτη κλπ.).....

.ονειδαρνι, πριόνι, βελαρνά = εἴδη πριόνιαν
.ἀρνάρι, ξυλοφάτη, αρίδια, δίνοτο, ξυμπλαρή

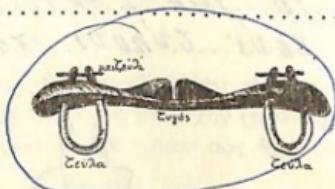
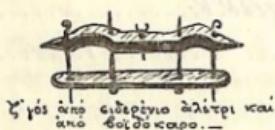

πριόνι

ἀρίδια

ρινή ἢ ξυλοφάτη (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *βεδία*.....
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύο ζῷα ἢ ἐν ;..... *δυο*.....
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῷα ἥτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
..... *ἀναγκαῖος*.....

Σχεδιάσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ δυναμάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.). .... *οἱ ζευλαὶ οἱ ζυγός οἱ ζευλαὶ οὐρέρον*

μέτρα παραπομπής

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ..... ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἴδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ....
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, δὸποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). .... *Τούρατον!*.....
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; .. *ΠΟ.ΖΕ*.....
- Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; ..

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν,
τὴν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

.....

.....

ζ'. Ἀροτρίσις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

- α) Ποῖος ὕργων παλαιότερον (ἢ σημερον); 1) ἄνδρας (ό ιδιοκτήτης τοῦ ὕρωροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα. 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποία

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Ν ΑΓΩΝΩΝ
ιασί... υπηρέτης. Την πρώτη θέμαρε επαιρετε.
μαρτι... τον... ένα... μαρπούτι... ἢ... πρίδο.

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βιοδιῶν (ἢ τοῦ βιοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)
- .....

- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.
- .....

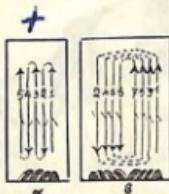
- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὕργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὅποιού τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφὴ καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

Τα... οδίαι... μή... δον... μενζεα... ια... το... α' τοιον
μή... εκοινι...

- 4) Σχεδιάσατε πώς έγίνετο παλαιότερον (έπισης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εύθεταν γραμμήν, ώς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.....
Τὸ ὄργωμα. Ἐγίνετο μαζὶ μήνας μαρτιοῦ
οὐρανοῖς μὲ τῷ σχεδιάγραμμα. φ.

ἡ ὄργωνεται περιφερειακῶς ώς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἔὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (Δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, στασιές, μεσθράδες κ.λ.π.) ; *Ἄ... σπασι... μαζὶ... τῷ ὄργωμα... ταῦτα... οἱ γραμματικοὶ εγίνετο μαζὶ μήνας μαρτιοῦ οὐρανοῖς μαρτιοῦ.*

Πώς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; μὲ αὐλακιάν ;
..... μ.ε. α.θ. τα. μ.α. δ.ν.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ, μὴ χρησιμοποιεῖται ἄροτρον ; *Π.Ο.Ν.Θ.Ε.Ν.Ο.Υ!*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἡ εἶδη ὄργωματος (ἀροτριάσεως) ἥσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

Π.Ζ.Δ.Γ.Ι.Λ.:

Εις ποῖα δργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. ....

γ) Ἀροτριάσεις (δργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα δργώματα ἔγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πᾶς λέγονται (δνοματολογία) τὰ δργώματα αὐτά π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Ἐγίνεντα.. τρία.. δργάματα
μίαν.. τάν.. Μάρτιον.. Μαΐον.. μοι.. τά..
Φεβρουάριον.. τά.. δργάματα.. ὁ νομαδέοντο.
β. τιέμα.. διαθεματα.. οπορα!* ..

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὅμοιως, ὡς ἀνωτέρω)

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπταυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Ἐπι.. ἐτ.. ἔτος. ..

- 4) Πόσα δργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀράβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν, κλπ.), καὶ κατὰ ποίαν ἐποχήν; .*Μ.α.. διαφρ. Ε.γα., μ.α. αράβελιτον. δύο.
υπηντικα. Σ. Ηγοιδι - σδινούπωρο.*
- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸν περιέχεται δ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἀδάφους ; ..*Ζο.. δισάκι.
μα.. ὅ.. φρονθα! (ταργαρί.)* ..

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (δργώμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἡ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αύτά. Μὲ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ῥικρον τοῦ βουκέντρου ἡ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μέ. εγκ. Θονιερφαγ.*
γῆται.. εἰς.. τού.. αὐτον.. δίκυρον.. διφερεν.. ἐν.. εἰδέρον
.ο.ταυε.. οε.. οκτήμα.. γαίμα.. τού.. ἀλοιτοι..
.ω.νερμαχέρο.. ξιλο.οι.θερον..

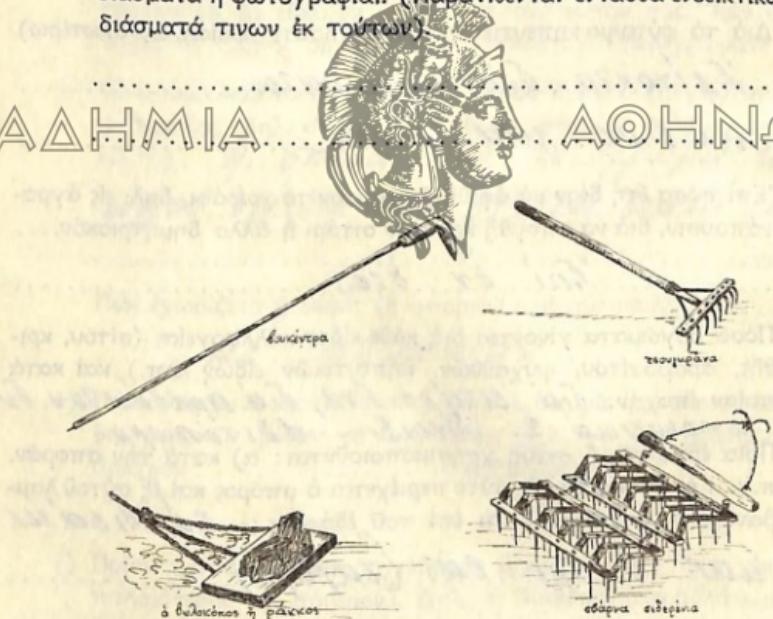
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ίσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .....

Οχλ.

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωμα (μὲ σκαλίδα, τσαπτὶ κ.ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ως ἄνω (1 - 3) ἑρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἡ φωτογραφία. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἔνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων)

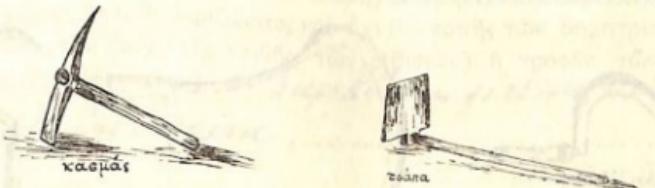
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ δνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ἵχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βιοήθοιν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βιοθοὶ οὗτοι ώς καὶ αἱ ἔργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν
.....
.....

.....
.....
.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἑκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν δσπρίων. Πῶς ἔγίνετο ἡ οπορος καὶ ἡ καλλιέργεια ἕκάστου εἶδους. ....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΡΟΣΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ποῖα χωράφια ἑκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφάς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ....

.....
.....

- 9) Πῶς ἔγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασίες (βραγίες) καὶ ἄλλως. ....

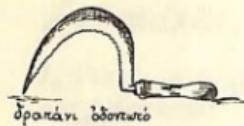
.....
.....

B'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

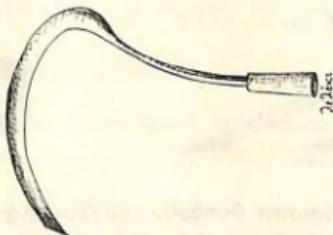
a. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἵχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.)

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *ΜΕ' τῷ δρεπάνῳ
μαι... με' τῷ μαχαίρῃ*.

δρεπάνι ὄδοντων

δρεπάνι
καὶ κόψη

'Εὰν ἡσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε ἐπίστης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ γάτ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ἄλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). . . *θέοι* . . .

κόσσα

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργαλου ἦτο ὁμαλή ἢ ὄδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). . . *ο.δοντωτή* . . .

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). 'Ο σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αὐτὰ, τὰ θεριστικά ἔργαλεῖα; (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *η. προμηθεύ. αλαύρ. εγι. το. νρω. ....*
ἀλο! διάφορα παντοπαθεῖα.. εγ. βασικα..
- 6) Τίτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ δὲ θερισμὸς μὲ τὰς χειρας, δῆλος δι' ἐκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν τὴν δόσπριων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν, ζῷων (τῆς ρόβης κλπ.) *λ. ευριζωθει. γι. γερα. μοκ. ν.*
εἰ. σ. τα. δέκατα.....

β.' Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποιὸν ὑψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἔθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτέρον μέσον ὁ σῖτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ. .... *εἰς... γυνα... ο. δε. μ.*

- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χοράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ *α. π. ο. φ. ε. τα. με..* **ΑΘΗΝΩΝ**

- 3) Ποὺ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ὅλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ δόπτια παραλαμβάνουν ἀπὸ αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβιολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἕδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; .....

οι... ἕδιοι. οι. θεριστα. τα. με..
τα. εν. τα. δραγματα. επι. τα. δε. εδαφου.

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἵ χειρὶς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὄμοι; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἔκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *και. δε. δραγμα.*
τοποθετεῖται.. χωρι. ομοι.. Αἱ.. με. γαλα. τα. μ.
ετοι. τα. μ. ον.. ολείσαν. πρό. ε. τ. μ. μα. τεν. δ. νθο. ν.

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζὶ δράγματα ; Πολλαχοῦ καλοῦνται ἀγκαλιές . . . . . *ΔΕΜΑΣΙΩ* . . . . .

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; 'Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι τίρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπό ἄλλον τόπον καὶ ποῖον ; . . . . .

Οἱ... ἀνδρες... μαι... οἱ... γυναικες.

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι μὲν ἡμερομίσθιον (μεροκάμπτο) ἢ κατ' αποκόπην (ξεκοπῆς). Ποία τίτο ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα τῇ εἰδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον τίτο μετά παροχῆς φαγητοῦ ἡ ἀνευ φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μὲ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὄνοματολογίαν) . . . . .

*Αέν... ἡρχοντο... ἐργάζαι... ἀπό... ἀττα...
..φερητ!*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ίδια τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἢ μέση των) ; . . . . .

*πι
Οτι*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

.....
.....
.....
.....
.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτὰ. .....

.....
.....
.....
.....
.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, πρωτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἔνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαν, τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῆς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι

.....
.....
.....
.....
.....
.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἢτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἐπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ἔτραυσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

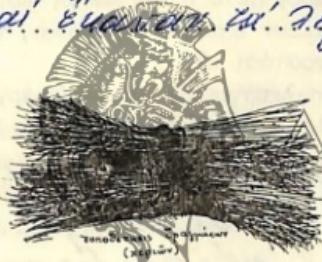
.....
.....
.....
.....
.....

2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲν κοινὰ σχοινία, μὲν σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἔχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Καν. ἐν. τῶν. θεριζαίδων. ἔδενε. τα.....
δεμάτια, ἐγώ. οἰ. ἔπειτα. ἔθασον.. εἰ.....
χειρές. επίν. μία. βιούω. αερί. οἴτη.....
περιον. εξ... κειρές (δράγματα).
Τα. δεμάτιοι. ἔδένοντο. μέ... θρίξα.....
α. φαν.. προηρον. μέντα. ταφέθασαν. οζό.....
κερδ. και'. ευαλωτη. τα'. Σερόμενα. δεμάτιοι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ίδιαν θέσιν ἢ συνεκνετρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

Ἄνη. πεντερώντο. ποτα. θεριζαίδων
τα. θεριζαίδων. τῶν. εἰτέρων. αἴροι. 14.
δεμάτια. τα. δε'. ὄντων. αἴροι. 10.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἥρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τό φύτευμα αύτῆς.....

όχι

- 2) Πῶς ἔγίνετο (ή γίνεται) ή ἔξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον η μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν η φωτογραφίαν.....

όχι

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΟΓΙΩΝ
1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον η διατροφὴ τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βικόν), Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἔγίνετο η καλλιέργειά του, ἐπειτα η κοπῆ, η ξήρανσις καὶ η φύλαξις αὐτοῦ.....

Η. Διατροφὴ τῶν ζώων παταίεισερον. δρ. ι. η. το.
με. εονο. ψυτρέαν εἰδίαν τηνεδίου τρ. ὁ τομα-
σομένον. πραγματεῖσασθε. δο. απολα. δ. φυλασσεῖσο
ἀπὸ τα' ζαρι ουαὶ τῷ θυραῖσαν μητραὶ τοὺς ταύρους
με... μο. έθεαν. πατόρα. δ. δ. πρ. η. η. το. πα. δρ. η. το. το
τοι. δημοσίοι ουαὶ τελί μα δημιαίσεισο ετον
α. τ. α. γ. μ. ν. α.

- 2) Πότε ἐθερίζετο δ σανὸς καὶ μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). Ειπαί. το. Ζούνιον. παο. 10.-30. με.
μόσσαν

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα η φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποια ἐργαλεῖα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν δνοματολογίαν, ώς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) .....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α.) 1) Μεταφορὰ τῶν δηματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.
- Εγκαίνεται
κατοικος οὐχει, το οὐρανον, ἀρτοι ησονται ουσιασται.
τωροι.. μαλ.. οι γρατι.. βδω.. οπου.. β.νει.. μεγε..
θερογονο ο τοι, ταν δεματιαν με ξινοι γιαρι δημονον.
β.ι. ο.θ.η.μ.α.ν.ι.ε.η.. μ.α.σ.σ.ο.ι.κ.. μ.τ.ο.ι.. μ.ι.ο.ι.. θ.η.μ..
νια ζην ολωνισον.*

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δημάτια. Εἴς τινας τοπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ **ΛΟΓΗΝΩΝ**

- 3) ‘Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἔγίνετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι;

*ειπερχεν.. ανεκαθεν.. ειλ.. τον.. τολον....
μασ.. αι.. των.., αρα.. αι.. των.. μονον.. των..
δημ.α.ρ.ο.α.ν.α.ν. ....*

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ..
- ενηγδωσ.. μονον.. 6.60..
χωροι.. αι.α.ρα.. μα.. εξω.. ταν.. χωροι..
ενηγδωσ.. ει.α.. τοι.. πιρα.φ.α. ....*

- 5) Τὸ ὄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;.....

.....
Εἰς μίαν οἰκογένειαν.....

- 6) *Απὸ πότε ἅρχεται τὸ ὄλωνισμα καὶ πότε λήγει ;.....
Τοῦ θερινού μέχρι..... τέλος τοῦ Ιδιομονού'

- 7) Εἰδη ὄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἔστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)
*Τοῦ θερινού μέχρι..... τέλος τοῦ Ιδιομονού.....
μέχρι..... της φεγγού..... λαζαρίτη..... δεματινό..... μέχρι.....
υόπρογ ψρίβην, ούροι, θυρού, προστομενόν
αργ.ν. αρρώνον. Την την προστοματικήν ανθεκτικόν ατόμη τοῦ διατομένην*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΣΩΦΡΟΝ

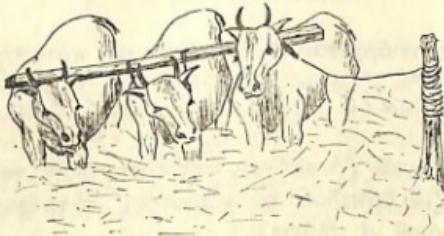
- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ὄλωνι ἑκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ὄλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω ποιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βιῶν
καὶ ὀχύρων).....
Επισκευαστικόν..... Επισκευαστικόν..... Επισκευαστικόν.....

.....
Επισκευαστικόν..... Επισκευαστικόν..... Επισκευαστικόν.....

- 9) *Ἡ ὥσ ἄνω προετοιμασία τοῦ ὄλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ὄλωνι-
σμοῦ γίνεται ὥρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;.....
Ο. XI.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ὄλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ὄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ὄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον,
*Τοι. ἔταπονθέσαιναι. τοι. μηδείγεται. εἰς. σειρές. γο. ἔνα
 χοντά. οὐ εἰς τὸ ἀγρό τοῦ βεύτεροῦ βευροῦ
 βεύτεροῦ. ταῦτα. οὐτανταῖς. εχτν. προτύγανταν. κ.
 βευροῖς. ο. ο. ο. βεύτι. εναὶ. οὐτεδούτο εἰς τὸ
 μέρος. τοῦ. ο. θανατοῖς.*

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων, κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ὅχυροποιήσιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

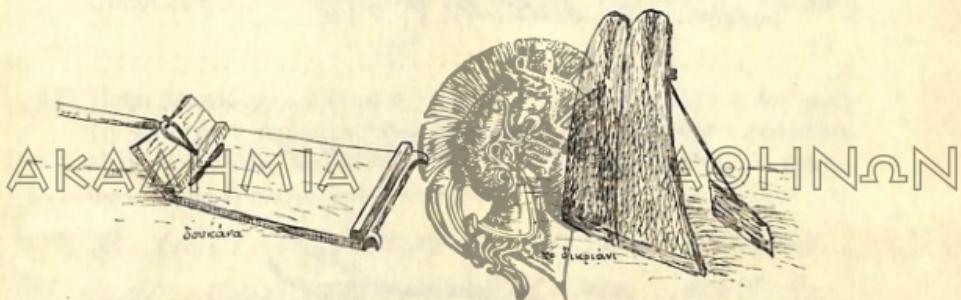
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου δύτικας στῦλος, ὃν οὐδὲ δύναται μέτρων (καλούμενος στηλεύεται, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), απὸ τοῦ ὅποιου ἔξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ὄντωτερο σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρου τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

*ο.. ἀλωνιθεῖ. ἐγινέτο. μὲ. βόες. ο. μὲ. ἴπποι,
 Τοι. μοτα. ο. τανιδόν. χωρίς. παθα. τον...
 μὲ. εχτν.. δονιδύνη, ο. δι. φεύγενα. μένα. ο. πο..
 εκρε. ο. άναριπόν.*.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείες, αἱ ὅποιαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλείες περὶ τὸν λαιμὸν ἑκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικάς φωτογραφίας ή ίχνογραφήματα). *Οι... εότε
υπά... εα... ἀπόγα... ἐζεύσαντο... οπωρ... ἀμπελῶν... περί^ς
υπά... εα... ὁρμαντ... μόνον... πον... ἀπε... ἀρέ... γεν...
προβιμοποιεῖτο... φέ... δαιμόνη... Καρδία... στεγή...
δομή... γη... διαδέχετο... ο... οι... υδραπορο... δέπαι... φόρο... γοδεε*

- γ) Πού άντι του ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται και μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον π. χ. χονδρή ἐπιμήκης σανίς εἰς ἓν τεμάχιον ή δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων η ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζῷων, σύρεται δ' οὔτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίσου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷς εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχάνημα ή ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα και τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον και σήμερον. Ἐπίστης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του και διὰ ποῖα δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἡ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲν ἀλωνιστικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή και τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυομένων και περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *Ω... ἀπωνύμως.
ο... ταν... τῶν δημητριακῶν περιγράψω ει να δεμι
εγινέσο... με... απε... εθ... παναν... ει... ειν... ε.γ.ρ. π.ο. μ.το
μ... δη... σ.σ.ο. προσεμπροσεμένων εσινθάνων με
ιντιμεθάνε... με... γεμό.π.ια... μ.ε.μπαλιν... με
ἐραρηδαμ... την δοναναν... εγινέλρομηθεύοντο
απο... ειδιμαν... ε.ε.κ.ν. με.δο.ε. φ.γ.ο. κέφροποι.γ.ρ.ο
η.ειαστι.σ.δ.ε.ν. ἀ.π.ω.ν.δ.ο.ο. ε.ι.γ.ρ.ο. ε.ε.π.ο.υ.μ.η.δ.ο.ο
δη.δ.ν.ω.ε.τ.ο. φ.τ.η.ν.1, φ.δ.ν.ν.γ. τ.ο.ν.ε.σ.δ.ο.κ.ε.ι.δ.ο.2
μ.θ.ε.λ.ο.ν. ν.α.· δ.κ.ο.ν.· τ.ο. · δ.α.τ.η.ν.4*

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὡραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὺξ, ἐπαναληφθῆ τὴν ἔπομένην. ;.....

Από.. πρωΐας.. μέχρι.. 50'. Εσπέρας.

.....

.....

.....

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἔργα ἀλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ἔύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὁδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): γ. Τά' δι. μον. ι. διν. τιν.
- .....

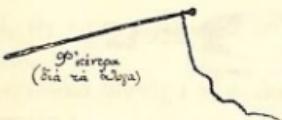
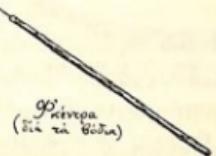
ΑΚΑΔΗΜΙΑ *γ. Τά' δι. μον. ι. διν. τιν.* ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἔρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῷα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τούς ἀκόπους στάχυς; *τατια.. χρονικα.. διαβερματα.. έμπολε*
ται περγανενα γυρισματα. Μεσοδιωρεύσειρν
ριζε. δι. πο. κα. το. α. πα. κε. μ. παι. β. πα. ο. θ. . . .
παι. αν. ανοβεινα να. επει. το. εγιν. δηι. φανεια
παι. οι. επαγ. πα. ε. πα. δηι. πα. πα. πα. πα. πα.
ραι. να. πα. πε. πα. πα. πα. πα. πα.
πα. πα. πα. πα. πα. πα. πα. πα. πα.
- 14) Ήτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῷων; ('Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἢ κατασκευή της; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Αιδι'. μέν. ροι'. ε.ο.ει. πργειμονι. οι. ει. πο..
μιδι'. βεργα. δια' δε' ροι'. ι. ποιει. το'
μαρνουζι. μι.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .....
- μαΐδε. αἵ. μά. νέρο. εἰς τε. ἄνο. πίδε. οραμένι.*

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

θ

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲν ίδικα τους ζῷα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδίκοι ἀλωνισταὶ (ἐν Αἴτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τεοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναραστοὶ καὶ ἀγωγιστες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδιὰ ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν .....

*ὁ. ἴδιος.. ο. γεωργας.. βαλμάδον. μένος..
υπά.. σων.. μέχρι τοιμέρων.. μεταπ..
εξη.. αί. μα. γενεία. τον..*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῷα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπτάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλου (τὸν κόπτανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

θ'. θι.

- 19) 'Ο κόπτανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ πτοίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποιὸν τὸ σχῆμά του; .....

θ.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; ’Ανελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπὶ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; .....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
’Εγίνετο τοῦτο ὅπ’ εύθείας ἐπὶ τοῦ ἔδαφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

Φ

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῷων, ὡς ἐπίστης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, πτοῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἑργασίας ; .....

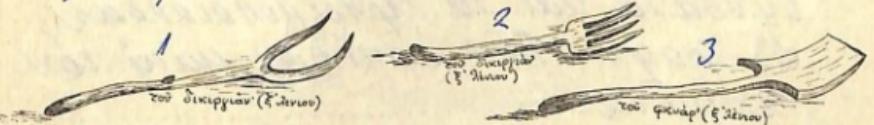
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ 1962 ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αἴτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεύεται
τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην :
θρινάκι, εἰς Αἴτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι)
καὶ ποιὸν τὸ σχῆμα αὐτοῦ. Οι... α... Ζωνιθρε... η... οι...

βοι. ωνε..., μαζεύοντο. Είς. στήμα. αρδομ...
πιον.. Παρα. Στηματισθεν. με.. ρο'. Συζικο
μαρο. ρο. ρι. ε. ρο. στήμα. ι. ιοι. ΗΕ.. ρο.
γιναρ. Συζικο. ο. ρ. 3.

Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο . . . .

.....
Dai :
.....

- 2) Μὲ ποῖον ἑργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο . . . .)

*Τό... ανεμιθυρα.. έργινεω.. με.. τό.. ξέμονισα..
μενον.. έργαλειον.. το.. οποιων.. έτερειο..
μαρκοτογι*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικός λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ ;

*Η.. οι.. μαργενεια.. τοι.. γενεργαν.. με.. τοι..
μαργενεια.. εκεν.. τα.. γέτιωιαν.. πρασ.. έργαζει*

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἴς τινας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῷων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

*Γεύτα.. ὡκαμοίδοντα.. μόζεα?α.. η..
εινεβατα, μαι.. Γα.. χρηματολογούαλ..
με.. τροφη.. Γαν.. ὄρνιθων.. ματά.. τον..
κερματνα*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζῷων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; ('Εν

Κρήτη: ξεβαθισμάτων καὶ καρπολώνεμα). διὰ ποῖα δημητριακὰ συντίζεται τοῦτο . . . .

6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; . . . .

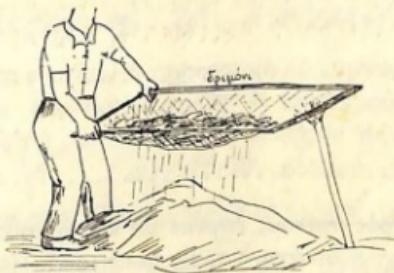
Θ... ἀποταρρέμοις. οὐν... διεζαργοῦ ἀργοῖς...
μέσοις τοι... τούς θεμέθαλα βῆτηντο μετεισθιασθεῖσα...
τοις... έχε... οχημα... μηνον.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνθέντων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ή διὰ ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὄλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) . . . .

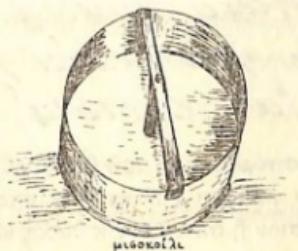
- 7) "Οταν ἔτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπός σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποίᾳ ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; .....

Ω. ΖΩ. Τό. ΕΙΖΑΘ. ΡΕΡΓΟΝΑΣ. ΟΙΛΟ. Τό. ΔΡΙ. ΗΦΩΝ. ΣΥΝΤΟΜΟΙ ΟΙΛΟΙ ΣΩΡΟΙΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΛΑΒΩΝ ΕΙΔΟΙ ΕΠΙΔΙΑΓΩΝΙΑΣ. ΙΔΙΑΙ. ΣΩ. ΝΕΡΝΟΝΟΣ ΝΟΣΕ 600 ΕΛΛΟΣ ΑΙΓΑΙΟ ΟΡΟΦΗ. ΑΙΓΑΙΟ. ΣΩ. ΦΙΛΙΩΝ ΗΕΡΩΝ ΤΟ. ΣΩ. ΟΙΖΟΝΔΕ. ΒΕ. ΕΞΙΟΙ. ΒΟΙΧΟΝΙΑ. ΦΙΛΙΩΝ ΑΓΓΙΩΝ ΘΡΡΩΝ ΚΑΙ ΒΙΖΩΝΩΝ ΙΔΙΑΙ ΙΑΦΡΩΝ ΤΟ ΜΟΝΟΝΟΥ ΘΕ. Ε. ΓΕΙΑΙΡΓΙΩΝ ΤΟ. ΔΡΙ. ΗΦΩΝ. Ε. ΜΗΡΩΝ. ΠΙΛΩΝ ΦΠΕΨΩΝ ΤΟ ΒΙΖΩΝΙ ΙΔΙΑΙ ΒΙΒΕΙ ΣΥΜΙΟΥΡΓΕΙΩΝ ΒΑΡΩΝ.

- 8) "Α λλα α ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπός (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. . . .

γ'. 1) Ποῖαι ὁφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ὄλώνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια: "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ὄλώνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς οικάδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἴχνο-
γράφημα αύτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας). *φ. γεωργ. ο.*
οποτογε... εναπότερον οε χωραριδια... γέγονοισιν αἴρεσαι
μεσα... εο. φ. ηλικιώμα... μαλαβάε, ταν. ιπ. ουραν. ταν.
χωραριειον οαι μοιραζανε φο ειταρι: εθαλρνε ο
γεωργο... ια... ει/3... οαι... ο. ι.ι.ο. ουραν. ταν. χωραριειον
ωο... ιι... Το... ειταρι... εο. μετροσ. βαν. με... ρο... μετροσ. βαν.

2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο είς εἶδος είς τὸ ἀλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυμφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἴχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) θ. το... πολ. οδ. αστ. μον., το. ἀγροσ. -
ζανιασιασ... το. ζυφιστισισο μον. το. ραφεσ-
ζιασιασ. ζει. 202. ρα. φετνυ... .

.το. ειταρι. μετρει. το. με... ρο... Κ.Ο.Β.Ε.Τ.Ι.

.το. οποιον. εποιεινε... 11. ο. οι. Γε... .

.ηρ. άμφιον. ιρ... ρο... εκτην. (κα. ο. ι. λα.)

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ὁ καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ.
ἐντὸς τῆς οἰκίας (είς ποια δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἔκαστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) *ή... επανει. οπια. ζην. ζην. δ. Ζερν. ε. Ζερν. ε. Ζερν.*

.ε. Ζερν. ε. Ζερν. ε. Ζερν. ε. Ζερν. ε. Ζερν. ε. Ζερν. ε. Ζερν.

.ε. Ζερν. ε. Ζερν.

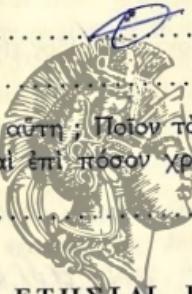
4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶν) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις την υπαιθρον ; *To...άλγρον..πλαστικόν*
το...εἰς...τόν..άχυρανον...

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ὄλωνισμα ; ....

Ἐκαρπάσαν..τοι..μαλαχίτεραι..δέμαισια..όνοδον..τοι..χωραφίαι..διάσι..ἡ..λειμανίαι..ἡ..το..μιά..ναι..το..δέπινιδαν..χωραβρα!

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὄποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

Δ. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ υπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αύγουστου κλπ.)

*Τοιαν..ει..ευνγάλειαι..δέν..
νινδράνον -*

Εις ποίας ἡμέρας, ποίαν ώραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὔτη ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν παιδιά, ἥλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; .....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, ἀπὸ ποίον μέρος ; .....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, σύμματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.) ....

.....

.....

.....

4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) δόμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα δόμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

.....

.....

.....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ
ΔΙΟΣΣΙΩΝ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΒΛΑΧΑΒΑΣ

Πρωτ. 15
Δεκατ. F

Εν Βλαχάβαι σ. 10-2-1970

Pro's

Τοί πενόπερ ήρευνας κατανάλωσης
λαογραφίας

εις Αδηνα.

Έγραψαν στην επιτύχη την απόβαση
τωμεν υπέρ την αντιμετώπιας δρωσηνασοργήνον
θαί Γεωργία δραστεία ναι' πας' έδημον πορά
δεούσας βούλησην μετέπειον.

Μαρία Σιαγής

Επίκουρη Καθηγήτρια

AQHNΛN

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

1
Τιρός παιδιά μου ρώχανε
και οι Τούτοι ημέρα
εγρές παιδιά μου για όμηρ
θυμί να βάλε ερωίν.

2
Μανιά με' πακονάγρενες
και μονέμες άστρις παιμονι
Έγω το' ζεύζη δέν εαλαν
σόν γ' τιο δέν αντέξω.

Και πάρτε και παταίριανος
αν' το' μέρα μονοβούρη
να πάντα σα' τακινάσα
πον' μενέκουν τακινέν.

Εγει Γρυπόνδεν τατεΐ
και κοικος δέν το' τείτει
το' τεέι μιοι εγγαγιώσισσα
οι τεέι εδίν μοιρο τοΐ.

Πηρό παιδιά μ' εδίν τακινά
χαρράνι το' μονέβι
πάρτεμεν και' εδίτετε
σε' μιαν υπέρη παρένα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
είρησσε με χειρό παταρή
και εάλεμεν να' μάσων
δομήσε και σόν τακινούρα
να' σόν μορροβατήσων.

ΑΘΗΝΩΝ
είρησσε με τακινά πασσανέα
με το' μέ' βερμάρη
φέρει πανά' φέρει παταρί^α
σε' νέα βερι θυμένα.

δέρνει και' μαί χρυσούμενοι
με' μίαν Σορούμενη
νι επάνω εδίν παταρία του
δύο αιδέρια αγνασσεύα.

Πλατιά μ' αὐτή μὲν εστίσσεαι
υπάρχει μὲν παραπλαγής
καὶ τὰ διάς παραγράψης
εἴδη ποὺ πράσουν οἱ υπέρθετοι.

Σύγχρονα ταῖς παραβίαια
υπάρχεις ποὺ οἱ πατέρων μον
ταὶ πάντη εστήνεις ξενότεια!
Εἰδι αὖτε γράμμα ποὺ δεξέρει
ποιεῖ οὐτε απρόστρα!

Σ' ἔνετο πέρα σο' θεοῦ
ετούτη πέρα ποιεῖ εγώ, δόδε
εστήνει αὐτὸν τούτοις τούτοις
μέτοιοι στοιχεῖα μονούματα.

Μαζί επέτρει τοῦ παντούτου
μὲν αἰνιγματογράφοι!
εστήνει αὐτῷ τοῦ παντούτου
εἴτε αἰνιγματογράφοι!

Μαζί ποτε πεντε προστάται
πέντε παντεῖαι Ερνάριοι
μὲν ποτε ποιεῖ τούτοις πολέμεοι
μὲν σάργυροι παντούται.

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ποτε μὲν εἶται τοῦ παντούτου
ποιεῖ ποτέ πεντε προτάροι
μὲν αἰνιγματογράφοι πρόσωποι
ποιεῖσθαι τοῦ παντούτου.

Παραποτούτης φέρετε
εἴτα μενού σφιδάρ,
ποιεῖσθαι πρόσωποι
τοῖς εργασίαις αἰνιγματογράφοι.

Παραποτούτης ποιεῖ? Τέτει
παραποταίται ποιεῖ Τέτει
ποιεῖ εὑρηκείται επαντρωτή
τοῖς επαντρωτή τοῖς ποιεῖται.

ποιεῖ εργασίαν παντρεῖται τοῖς προπροστάται
ποιεῖ τοῦ εργασίαν παντρεῖται αἰνιγματογράφοι.
μὲν εἴται ποιεῖ τοῖς παντρεῖται.

6

Tíros μάρτιον οδηγεῖται
τὸ τίρος μάρτιον ομαίει
τοῦ Γαιών γένοιται οδηγεῖται
τοῦ Γαιών γένοιται ομαίει.
Πέρνοιτο τοῦ Γαιών εστὶ φυλακή
επειδὴ λαύρεα τα' μνονοφόρα.

Τέτοιος ἀνερμηνέος πούσαι δέν
μαί' σέξειο πατεμαίρι
παί' δὲ κατὰς εἰς φυλακή
εἴτε λαύρεα τα' μνονοφόρα.

Τίραν εἶναι τούτον πατεμαίρι
μέτοι τηρετούς Αρέων
τοῦ δένει πατεμαίρι πατεμαίρι
μαί' οι πεδέπει τούτους εὐρεῖς

Αιδίσκη τούτοις διαδεῖται
νοῦ δὲν διαδέουν Σάμηνα
νοῦ δὲν διαδέουν κρήνα
παροί διαδέουν εοίσια.

AΘΗΝΩΝ

Πάι αναγραφέμενα γραφοῦσι γραφοῦντο μαρτί^{ον}
τού δέρβηνα μαί' απάντηρα.